

VIŠEJEZIČKI DEMOGRAFSKI POJMOVNIK

Višejezički demografski pojmovnik koji se objavljuje u ovom broju časopisa *Stanovništvo* predstavlja skraćenu, trojezičnu, francusko-englesko-srpsku verziju Balkanskog višejezičkog demografskog rečnika pripremljenog od strane članova mreže DemoBalk, jedne međunarodne frankofonske grupe demografa. Originalna verzija Demografskog pojmovnika¹ predstavlja listu od oko 250 osnovnih, najčešće korišćenih demografskih pojmova, na 7 balkanskih jezika (albanski, bugarski, grčki, hrvatski, makedonski, rumunski i srpski) i tri svetska jezika (francuski, engleski, italijanski). Osnovna namera autora Pojmovnika je bila da se olakša međusobna stručna i naučna komunikacija balkanskih demografa, ali i korišćenje demografske i statističke literature balkanskih zemalja od strane stručnjaka van ovog dela Evrope. Ujedno, Pojmovnik treba da predstavlja osnovu za izradu detaljnog i znatno obimnijeg Balkanskog višejezičkog demografskog rečnika odnosno Balkanskog višejezičkog demografskog leksikona.

Objavljivanje francusko-englesko-srpske verzije je, pre svega, motivisano željom da ovaj pojmovnik bude lakše dostupan sve brojnijoj populaciji studenata demografije u Srbiji, ali i Republici Srpskoj. Ujedno, dostupnost Pojmovnika široj stručnoj javnosti treba da predstavlja podsticaj za diskusiju o proširenju liste pojmova i da istovremeno ohrabri realizaciju davnashnje ideje grupe demografa okupljenih oko Centra za demografska istraživanja Instituta društvenih i Društva demografa Srbije da se pristupi izradi demografskog rečnika na srpskom jeziku.

Ovom prilikom, redakcija se zahvaljuje DemoBalku na dozvoli za objavljivanje skraćene verzije Pojmovnika, s nadom da će saradnja biti nastavljena.

¹ "Glossaire démographique multilingue des Balkans", *Démographie des Balkans/Balkans Demographic Papers*, Année 2004, Vol. 6, University of Thessaly – Department of Planning and Regional Development – Laboratory of social and demographic analysis (LSDA) and DemoBalk Network.

F r a n ç a i s

E n g l i s h

S r p s k i

Accroissement	Population growth	Porast stanovništva
Accroissement naturel	Natural increase Population natural growth	Prirodni priraštaj
Accroissement total	Total population growth	Porast ukupnog stanovništva
Affiliation ethnique	Ethnic affiliation Ethnic nationality	Nacionalna pripadnost Nacionalnost
Âge	Age	Starost
Âge atteint dans l'année	Age reached during the year	Godine starosti navršene u određenoj kalendarskoj godini
Âge au dernier anniversaire	Age at last birthday	Starost prilikom poslednjeg rođendana
Âge en années révolues	Age in completed years	Navršene godine starosti
Âge exact	Exact age	Tačna starost (cele godine starosti)
Âge médian	Median age	Medijalna starost
Âge moyen	Mean age Average age	Prosečna starost
Âge moyen à la maternité (toutes naissances)	Mean age at childbearing	Prosečna starost pri rođenju
Âge moyen à la première naissance	Mean age at first birth	Prosečna starost pri živorođenju prvog deteta
Âge moyen au décès	Mean age at death	Prosečna starost umrlih
Âge moyen au divorce	Mean age at divorce	Prosečna starost pri razvodu braka
Âge moyen au mariage	Mean age at marriage	Prosečna starost pri sklapanju braka
Âge moyen au premier mariage	Mean age at first marriage	Prosečna starost pri sklapanju prvog braka
Groupe d'âge quinquennal	Five-year age group	Petogodišnja starosna grupa
Agglomération urbaine	Urban conglomeration	Gradska aglomeracija
Alphabétisation	Literacy	Pismenost
Analyse	Analysis	Analiza
Analyse démographique	Demographic analysis	Demografska analiza
Analyse différentielle	Differential analysis	Diferencijalna analiza
Analyse longitudinale	Cohort analysis	Longitudinalna analiza Kohortna analiza

F r a n ç a i s	E n g l i s h	S r p s k i
Analyse transversale	Period analysis Cross-section analysis	Transverzalna analiza
Assimilation	Assimilation	Asimilacija
Avortement	Abortion	Pobačaj Prekid trudnoće Abortus
Avortement spontané Fausse couche	Spontaneous abortion	Spontan abortus (pobačaj) Nenamerni prekid trudnoće
Avortement provoqué	Induced abortion	Izazvani abortus (pobačaj) Namerni prekid trudnoće
Base de données Calendrier (d'un phénomène)	Data base Timing Tempo	Baza podataka Hronologija (događaja) Redosled Kalendar
Cause de décès	Cause of death	Uzrok smrti
Célibat	Celibacy	Celibat
Célibat définitif Proportion de personnes n'ayant pas contracté un premier mariage dans une génération	Proportion of never- married persons Proportion of never- marrieds	Završni celibat Udeo osoba koje nisu sklapale brak
Célibataire	Bachelor (m)/Spinster (f) Single	Lice koje nije nikad sklopilo brak
Centre de population	Population centre	Centar naseljenosti
Citoyenité	Citizenship	Državljanstvo
Cohabitation	Cohabitation	Kohabitacija
Cohorte	Cohort	Kohorta Generacija
Commune	Municipality	Opština
Conception	Conception	Začecje
Conjoint (m)/Conjointe (f)	Spouse	Supružnik
Epoux (m)/Epouse (f)	Husband (m)/Wife (f)	Suprug (m)/supruga (f) Muž (m)/žena (f)
Consanguinité	Consanguinity Blood relationship	Srodstvo
Contraception	Contraception	Kontracepcija
Décès	Death	Smrt
Démographie	Demography	Demografija
Densité de population	Population density	Gustina naseljenosti
Dépopulation	Depopulation	Depopulacija/smanjenje stanovništva
Descendance finale	Total cohort completed fertility rate	Stopa kumulativnog fertiliteta Završni fertilitet
Diagramme de Lexis	Lexis diagram	Leksisov dijagram

F r a n ç a i s

E n g l i s h

S r p s k i

Discrimination	Discrimination	Diskriminacija
Dispersion	Dispersion Scatter	Disperzija Razućenost
Divorce	Divorce	Razvod
Divortialité	Divorce	Divorcijalitet
Double classement	Double classification	Dvostruka klasifikacija
Durée de vie maximale (longévité)	Maximum length of life Life span (longevity)	Maksimalni životni vek (dugovečnost)
Échantillon	Sample	Uzorak
Émigration	Emigration	Emigracija Iseljavanje
Endogamie	Endogamy	Endogamija
Enquête	Survey	Istraživanje
Espérance de vie à l'âge x	Life expectancy at exact age x Expectation of life at exact age x	Očekivano trajanje života pri starosti od x godina
Espérance de vie à la naissance (âge moyen au décès)	Life expectancy at birth Expectation of life at birth (mean age at death)	Očekivano trajanje života pri živorođenju (srednje trajanje života)
Estimation	Estimate Estimation	Procene (stanovništva)
Estimation intercensitaire	Intercensal estimate	Međupopisne procene stanovništva
Estimation post-censitaire	Postcensal estimate	(Posle) Popisne procene stanovništva
État civil	Vital registration Civil registration	Matična služba Registrowanje vitalnih događaja
État matrimonial	Marital status	Bračno stanje
Étranger	Foreigner	Stranac
Exogamie	Exogamy	Egzogamija
Famille	Family	Porodica
Famille biologique	Biological family	Biološka porodica
Famille monoparentale	Single parent family	Porodica s jednim roditeljem
Famille nucléaire	Nuclear family	Nuklearna porodica
Famille recomposée	Blended family	Rekomponovana porodica
Fécondité	Fertility	Fertilitet
Femme	Woman Female	Žena Žensko
Fertilité	Fecundity	Fekonditet

F r a n ç a i s

E n g l i s h

S r p s k i

Génération	Generation Birth cohort	Generacija Kohorta
Handicap	Handicap	Hendikep
Homme	Man Male	Muškarac Muško
Immigration	Immigration	Imigracija Dosljavanje
Incapacité	Disability	Nesposobnost
Indicateur	Indicator	Pokazatelj Indikator
Indice	Index	Indeks
Indice de masculinité (rapport)	Sex ratio	Stopa maskuliniteta
Indice de remplacement	Replacement ratio	Indeks zamene
Indice de vieillissement	Ageing index	Indeks starenja
Indice synthétique de divortialité	Total (period) divorce rate	Stopa ukupnog divorcijalитета
Indice conjoncturel de divortialité		
Indice synthétique de fécondité (ISF)	Total (period) fertility rate (TFR)	Stopa ukupnog fertiliteta (SUF)
Indice conjoncturel de fécondité		
Indice synthétique de nuptialité	Total period marriage rate	Stopa ukupnog nupcijalитета
Indice conjoncturel de nuptialité		
Indice synthétique de primo-nuptialité	Total period first marriage rate	Stopa ukupnog primo- nupcijalитета
Indice conjoncturel de primo-nuptialité		
Infécondité	Infertility	Neplodnost
Intégration	Integration	Integracija
Intensité	Intensity	Intenzitet
Intervalle	Interval	Interval Razmak
Intervalle protogénésique	Interval between marriage and first birth	Genezički interval
Intervalle intergénéésique	Interval between successive births	Intergenezički interval
Invalidité	Disability Invalidity	Invalidnost Invaliditet Nesposobnost
Maladie	Disease Illness	Bolest Oboljenje
Malthusianisme	Malthusianism	Maltuzijanstvo

F r a n ç a i s

E n g l i s h

S r p s k i

Mariage	Marriage	Brak
Mariage mixte	Mixed marriage	Mešoviti brak
Marié (m)	Married man (m)	Oženjen (m)
Mariée (f)	Married woman (f)	Udata (f)
Ménage	Household	Domaćinstvo
Migration	Migration	Migracije
Migration nette	Net migration	Preseljavanje
Migration pendulaire (navette)	Commuting	Neto migracije
Migration totale	Total migration	Migracioni saldo
Mobilité	Mobility	Dnevne migracije radne snage
Mobilité géographique	Geographic (al) mobility	Ukupne migracije
Mobilité sociale	Social mobility	Pokretljivost
Mouvement (de la population)	Population change	Mobilnost
Mouvement migratoire	Migration	Prostorna (geografska) pokretljivost
Mouvement naturel	Natural movement	Socijalna (društvena) pokretljivost
Morbidité	Morbidity	Kretanje stanovništva
Mortalité	Mortality	Migraciono kretanje
Mortalité endogène	Endogenous mortality	Migracije
Mortalité exogène	Exogenous mortality	Prirodno kretanje
Mortalité fœtale	Fetal mortality	Morbiditet
Mortalité infantile	Prenatal mortality	Smrtnost
Mortalité intra-utérine	Infant mortality	Mortalitet
Mortalité néonatale	Intrauterine mortality	Endogena smrtnost
Mortalité périnatale	Neonatal mortality	Egzogena smrtnost
Mortalité post-néonatale	Perinatal mortality	Fetalna smrtnost
Mortinatalité	Post-neonatal mortality	Smrtnost odojčadi
Mort-né	Mortinatality	Intrauterina smrtnost
Naissance	Stillbirth	Neonatalna smrtnost
Naissance illégitime	Stillbirth	Perinatalna smrtnost
Naissance hors mariage	Birth	Postneonatalna smrtnost
	Illegitimate birth	Mortinatalitet
		Mrtvorodenje
		Mrtvoroden
		Rodenje
		Vanbračno rođenje

F r a n ç a i s	E n g l i s h	S r p s k i
Naissance légitime	Legitimate birth	Bračno rođenje
Naissance dans le mariage		
Naissance vivante	Live birth	Živorodenje
Natalité	Natality	Natalitet
Nationalité	Nationality	Državljanstvo
Naturalisation	Naturalisation	Naturalizacija
Nuptialité	Nuptiality	Nupcijalitet Bračnost
Optimum de population	Optimum population	Optimalan broj stanovnika
Parité	Parity	Paritet
Parent	Parent	Roditelj
Parenté	Relatives	Srodnici Rođaci
Pays	Country	Zemlja Država
Personne à charge	Dependent	Izdržavano lice
Personne déplacée	Displaced person	Raseljeno lice
Perspective démographique	Population prospects	Demografske perspektive
Projection de population	Population projection Population forecast	Projekcije stanovništva Demografske prognoze
Planification familiale	Family planning	Planiranje porodice
Politique démographique	Population policy	Populaciona politika
Population	Population	Stanovništvo
Population active	Economically active population Labour force	Aktivno stanovništvo Radna snaga
Population active occupée	Employed population	Zaposleno stanovništvo
Population adulte	Adult population	Odraslo stanovništvo Sredovečno stanovništvo
Population âgée	Elderly	Staro stanovništvo
Population agglomérée	Aggregate population	Stanovništvo (jednog) naselja
Population d'âge active	Working-age population	Radno sposobno stanovništvo
Population <i>de facto</i>	<i>De facto</i> population	Stanovništvo <i>de facto</i>
Population présente		Prisutno stanovništvo
Population <i>de jure</i>	<i>De jure</i> population	Stanovništvo <i>de jure</i>
Population de droit		
Population jeune	Young population	Mlado stanovništvo
Population maximale	Maximum population	Maksimalan broj stanovnika Maksimalno stanovništvo
Population moyenne	Mid-year population Mean population	Prosečno godišnje stanovništvo

F r a n ç a i s	E n g l i s h	S r p s k i
Population périurbaine Population résidente	Suburban population Resident population	Prigradsko stanovništvo Stalno stanovništvo Stanovništvo sa stalnim mestom boravka
Population rurale Population stable Population stationnaire	Rural population Stable population Stationary population	Seosko stanovništvo Stabilno stanovništvo Stacionarno stanovništvo
Population type	Standard population	Tipsko stanovništvo Standardno stanovništvo
Population urbaine Primonuptialité	Urban population First marriage	Gradsko stanovništvo Primonupcijalitet Prvi brak
Probabilité	Probability	Verovatnoća
Probabilité d'agrandissement Probabilité de décès Quotient de mortalité Probabilité de survie	Parity progression ratio Probability of dying Probability of survival	Verovatnoća povećanja (porodice) Verovatnoća umiranja Verovatnoća doživljenja
Procréation	Reproduction	Prokreacija Rađanje
Promotion de mariage Proportion Pyramide des âges	Marriage cohort Proportion Population pyramid	Venčani iste godine Udeo Starosna piramida
Quotient	Probability	Kvocijent/verovatnoća
Quotient de mortalité Probabilité de décès Quotient de nuptialité	Probability of death Marriage probability	Kvocijent mortaliteta Verovatnoća umiranja Kvocijent nupcijaliteta Verovatnoća stupanja u brak
Quotient de primo nuptialité	First marriage probability	Kvocijent primonupcijaliteta Verovatnoća stupanja u prvi brak
Rajeunissement Rang	Rejuvenation Order	Podmlađivanje Red Rang
Rang d'avortement Rang de mariage Rang de naissance	Abortion order Marriage order Birth order	Pobačaj po redu Brak po redu Red rođenja
Rapport de masculinité Sexe ratio	Sex ratio	Stopa maskuliniteta
Rapport de masculinité des naissances	Sex ratio at birth	Stopa maskuliniteta pri rođenju
Rapport total de dépendance	Total dependency ratio	Indeks (ukupne) zavisnosti

F r a n ç a i s

E n g l i s h

S r p s k i

Recensement	Census	Popis
Réfugié	Refugee	Izbeglica
Région	Region	Region Oblast
Remariage	Remarriage	Ponovno sklapanje braka
Remarié (m)	Remarried man (m)	Ponovno oženjen (m)
Remariée (f)	Remarried woman (f)	Ponovo udata (f)
Remplacement	Replacement	Zamena
Remplacement des générations	Cohort replacement	Zamena generacija
Renouvellement	Replacement	Obnavljanje
Résidence	Residence	Mesto boravka
Révolution démographique	Demographic revolution	Demografska revolucija
Ségrégation	Segregation	Segregacija
Sexe	Sex	Pol
Solde migratoire	Net migration	Neto migracije
Balance migratoire	Balance of migration	Migracioni saldo Migracioni bilans
Sondage	Sample survey	Anketa Sondaža (javnog mnjenja)
Statut d'occupation	Occupational status	Položaj u zanimanju
Stérilité	Sterility	Sterilitet
	Infecundity	Neplodnost
Stratification sociale	Social stratification	Socijalna stratifikacija
Structure	Structure	Struktura
Structure par âge	Age structure Age distribution	Starosna struktura Sastav po starosti
Structure par état matrimonial	Marited status structure	Sastav po bračnom stanju
Structure par sexe	Sex structure	Polna struktura Sastav po polu
Survivant	Survivor	Živ Preživeo
Table de mortalité	Life table	Tablice smrtnosti Tablice mortaliteta
Taux	Rate	Stopa
Taux annuel moyen	Mean annual rate	Prosečna godišnja stopa
Taux brut	Gross rate Crude rate	Opšta stopa
Taux brut de divortialité	Crude divorce rate	Opšta stopa divorcijaliteta
Taux brut d'émigration	Crude emigration rate	Opšta stopa emigracije

F r a n ç a i s	E n g l i s h	S r p s k i
Taux brut d'immigration	Crude immigration rate	Opšta stopa imigracije
Taux brut de mortalité	Crude death rate	Opšta stopa mortaliteta
Taux brut de natalité	Crude birth rate	Opšta stopa nataliteta
Taux brut de nuptialité	Crude marriage rate	Opšta stopa nupcijaliteta
Taux brut de reproduction	Gross reproduction rate	Bruto stopa reprodukcije
Taux d'accroissement moyen annuel	Annual population growth rate	Prosečna godišnja stopa rasta
Taux de mortalité infantile	Crude infant mortality rate	Stope smrtnosti odojčadi
Taux global de fécondité	General fertility rate	Stope opšteg fertiliteta
Taux net	Net rate	Neto stopa
Taux net de reproduction	Net reproduction rate	Neto stopa reprodukcije
Taux net de reproduction du moment	Current net reproduction rate	Neto stopa reprodukcije (transverzalna)
Taux par âge	Age-specific rate	Specifične stope po starosti
Taux de fécondité générale par âge	Age-specific birth rate	Specifične stope fertiliteta po starosti
Taux de mortalité par âge	Age-specific death rate	Specifične stope mortaliteta po starosti
Taux de nuptialité par âge	Age-specific marriage rate	Specifične stope nupcijaliteta po starosti
Taux de primumnuptialité par âge	Age-specific first marriage rate	Specifične stope primumnupcijaliteta po starosti
Taux par durée	Duration-specific rate	Stopa prema dužini trajanja
Transition démographique	Demographic transition	Demografska tranzicija
Union hors mariage	Consensual union	Vanbračna zajednica
Marriage consensuel	Free union	Neformalna bračna zajednica
Veuf (m)	Widower (m)	Udovac (m)
Veuve (f)	Widow (f)	Udovica (f)
Vieillessement de la population	Population ageing	Starenje stanovništva
Vie médiane	Median length of life	Medijalno trajanje života
Vie probable	Probable length of life	Verovatno trajanje života